

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

VIHERSISUSTAJAN AMMATTITUTKINTO 2012

Määräys 13/011/2012

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2012:8

ISBN 978-952-13-5100-6 (nid.)

ISBN 978-952-13-5101-3 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkójulkaisu)

Taitto: Edita Prima Oy

www.oph.fi/julkaisut

Kopijyvä Oy, Espoo 2012

MÄÄRÄYS

22.3.2012

13/011/2012

Voimassaoloaika: **1.5.2012 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen

perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom

Kumooa Opetushallituksen määräyksen

-

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

VIHERSISUSTAJAN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt vihersisustajan ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.5.2012 lukien toistaiseksi.

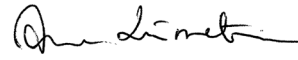
Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Anne Liimatainen

LIITE

Vihersisustajan ammattitutkinto 2012

Sisältö

1	Näyttötutkinnot	7
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen	7
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen	7
1.3	Näyttötutkinnon perusteet.....	7
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa.....	8
1.6	Todistukset	9
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus	10
2	Vihersisustajan ammattitutkinnon muodostuminen	11
2.1	Vihersisustajan ammattitutkinnossa osoitettu osaaminen.....	11
2.2	Tutkinnon osat	11
3	Vihersisustajan ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet	13
	Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit.....	13
3.1	Vihersisustuksen suunnittelu	14
	Ammattitaitovaatimukset	14
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	14
	Ammattitaidon osoittamistavat	16
3.2	Vihersisustuksen toteutus	17
	Ammattitaitovaatimukset	17
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	17
	Ammattitaidon osoittamistavat	20
3.3	Viherkasvien huolto	20
	Ammattitaitovaatimukset	20
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	21
	Ammattitaidon osoittamistavat	23
3.4	Vihersisustuspalveluiden tuottaminen	23
	Ammattitaitovaatimukset	23
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	24
	Ammattitaidon osoittamistavat	26
3.5	Erikoiskohteiden vihersisustus.....	27
	Ammattitaitovaatimukset	27
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	27
	Ammattitaidon osoittamistavat	29

3.6	Yritystoiminta vihersisustamisessa	30
	Ammattitaitovaatimukset	30
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	30
	Ammattitaidon osoittamistavat	32
3.7	Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta	33
Liite 1	Vihersisustuskasvit	34
Liite 2	Vihersisustajan ammattitutkinnon suorittaneen alan ja ammatin kuvaus	39

1 Näyttötutkinnot

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätty tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään

erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen sekä tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamisessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (L 952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Opetushallitus on antanut henkilökohtaistamista koskevan erillisen määräyksen (43/011/2006).

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyynnö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11, 13, 13 a ja 16 §:n säännökset.

2 Vihersisustajan ammattitutkinnon muodostuminen

2.1 Vihersisustajan ammattitutkinnossa osoitettu osaaminen

Vihersisustajan tehtävänä on parantaa työpaikkojen, yritysten ja muiden tilojen viihtyisyyttä ja siten edistää ihmisten hyvinvointia. Vihersisustaja osaa suunnitella ja toteuttaa tarkoituksenmukaisia vihersisustuskokonaisuuksia sekä huoltaa ja peruskunnostaa viherkasvi-istutuksia. Vihersisustaja tunnistaa monipuolisesti vihersisustuskasvit ja niiden menestymiseen vaikuttavat tekijät sisätiloissa. Hänellä on vahva halu tuottaa laadukkaita vihersisustuspalveluita asiakkaille turvallisesti kestävän kehityksen periaatteita noudattaen.

Vihersisustaja osaa vihersisustuksen materiaalit ja työprosessit niin hyvin, että pystyy tuottamaan vihersisustuspalveluja itsenäisesti vaihtelevissa ja muuttuvissa työympäristöissä. Hän kehittää omaa työtään ja pitää ajan tasalla omaa ammattitaitoaan sekä seuraa alan kansainvälistä kehitystä. Vihersisustajalla on hyvät tiedonhaku- ja viestintätaidot, joita hän hyödyntää sujuvasti työssään myös toisella kotimaisella kielellä ja tarvittaessa jollakin vieraalla kielellä.

Vihersisustajalla on riittävät ongelmanratkaisu- ja päätöksentekotaidot. Vihersisustaja osoittaa yrittäjyyttä ja vastuunottokykyä työskentelemällä suunnitelmallisesti, taloudellisesti, ympäristöystävällisesti ja tehokkaasti arvioiden ja kehittäen omaa toimintaansa työntekijänä vihersisustusyrietyksessä tai omassa yrityksessään. Vihersisustaja työskentelee yrityksessä tai julkisella sektorilla (kunnat, seurakunnat, säätiöt jne.), jossa toteutetaan ammattimaista vihersisustamista tai jonka yhtenä toimialana on vihersisustuspalveluiden tarjoaminen.

2.2 Tutkinnon osat

Vihersisustajan ammattitutkinto muodostuu neljästä pakollisesta tutkinnon osasta ja yhdestä valinnaisesta tutkinnon osasta.

Pakolliset tutkinnon osat ovat

- 3.1 Vihersisustuksen suunnittelu
- 3.2 Vihersisustuksen toteutus
- 3.3 Viherkasvien huolto
- 3.4 Vihersisustuspalveluiden tuottaminen.

Valinnaiset tutkinnon osat ovat

3.5 Erikoiskohteiden vihersisustus

3.6 Yritystoiminta vihersisustuksessa

3.7 Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Valinnaisen tutkinnon osan ollessa jostakin toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta, tutkinnon osan tulee olla sellainen, että se täydentää ja tukee tutkinnon suorittajan vihersisustustyössä tarvittavaa osaamista. Valinnainen tutkinnon osa voi olla esimerkiksi sisustusalan ammattitutkinnosta. Todistuksen tämän tutkinnon osan suorittamisesta antaa ko. alan tutkintotoimikunta. Floristisen alan tutkintotoimikunta tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi vihersisustajan ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

3 Vihersisustajan ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän Vihersisustajan ammattitutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä kokemusten arviointiin ja kokemuksista oppimiseen, toimintatapojen uudelleenajatteluun ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattitaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen.

Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat kirjaavat keskustelun aikana tehdyt havainnot arviointilomakkeeseen. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osan suorittamisen yhteydessä tai sitten kun kaikki tutkinnon osien suoritukset on tehty.

Vihersisustajan ammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Kolmikantainen arvioijaryhmä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Kolmikantaisen arvioijaryhmän jäsenet edustavat työnantajia, työntekijöitä ja opettajia.

Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon osan työelämän tehtävä- ja taitoalueista muodostetut ammattitaitovaatimukset määritellään seuraavilla sivuilla lihavoidulla tekstillä. Sen alla ovat

vasemmassa sarakkeessa ammattitaitovaatimuksesta johdetut arvioinnin kohteet, jotka ilmaisevat ne ammattitaidon kannalta keskeiset osaamisalueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Oikeanpuoleiseen sarakkeeseen on kirjoitettu arvioinnin kriteerit, jotka määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason. Näiden perusteella arvioidaan tutkintosuorituksen hyväksyminen. Tutkinnon osan jälkeen kuvataan ammattitaidon osoittamistavat.

3.1 Vihersisustuksen suunnittelu

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa:

- tehdä tila- ja tarveanalyysin
- suunnitella vihersisustuksen ja tehdä tarjouksen.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä tila- ja tarveanalyysin.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ympäristön, rakennuksen ja suunniteltavan tilan hahmottaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tutustuu perusteellisesti vihersisustettavaan tai suunniteltavaan kohteeseen • ottaa huomioon Suomen pohjoisen sijainnin, ympäristön ja arkkitehtuurin vaikutukset vihersisustuksen suunnittelussa (esimerkiksi ilmansuuntien vaikutus tilan valoisuuteen, kasvivalinta ja vihersisustuksen pitkäikäisyys) • lukee oikein rakennus- ja pohjapiirroksia sekä sisustussuunnitelmia ja tarkistaa mitat kohteessa käyttäen mittalaitteita, kuten rullamitta • hahmottaa tilan ymmärtääkseen sisustustyylin, pintojen, muotojen, mittasuhteiden, materiaalien, värien, kalustuksen, tekstiilien ja taideteosten vaikutukset vihersisustukseen.
Tilan käyttötarkoituksen huomioiminen, tarvekartoituksen tekeminen ja tuotteiden markkinointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tekniikan tarpeellisuutta (esimerkiksi kastelujärjestelmät, kasvivalaistus, lämpö) kohteena olevassa vihersisustustyössä • ehdottaa asiakkaalle tarkoituksenmukaisia viher- ja silkkikasveja sekä istutusallas- tai ruukkuvaihtoehtoja tilan tulevien toimintojen ja käyttäjien kannalta järkevästi kasvien vaatimukset huomioiden • perustelee asiakkaalle selkeästi viljelymenetelmää

	<ul style="list-style-type: none"> • suosittelee asiakkaan tarpeisiin ja tilan toimintoihin suunniteltuja ydin- ja lisäpalvelupaketteja, kuten viherkasvien huoltopalvelu, viikkokimppupalvelu • kertoo asiakkaalle asianmukaisesti viherkasvien terveysvaikutuksista ja painottaa asiakkaalle viherisustuksen merkitystä yhtenä osana sisustusta.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella viherisustuksen ja tehdä tarjouksen.	
Viherisustussuunnitelman laatiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii asiakkaalle selkeän, käytännön toteutuksen ja viherkasvihuollon kannalta toteutuskelpoisen viherisustussuunnitelman tarvekartoituksen pohjalta • käyttää tarvittaessa tietotekniikkaa apuna viherisustussuunnitelman teossa • soveltaa vaihtuvia sisustussuuntauksia viherisustussuunnitelmassa tarpeen mukaan • varmistaa istutusaltaiden ja ruukkujen valmistusmateriaalien soveltuvuuden suunniteltavaan kohteeseen • laskee laatimansa viherisustussuunnitelman pohjalta oikeat määrät tarvittavista tuotteista (viherkasvit, istutusaltat tai ruukut ja muut materiaalit, kuten kasvuvalustatuotteet) • arvioi suunnitelmaan valittavia kasveja ja tuotteita kestävän kehityksen näkökulmasta (esimerkiksi kasvien alkuperä, tuotantotapa, ruukkujen materiaali).
Viherisustussuunnitelman kannattavuuden laskeminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittää materiaalien saatavuuden ja kilpailuttaa materiaalitoimittajia hyödyntäen tarkoituksenmukaisesti viestintävälineitä, jotta pystyy hinnoittelemaan tuotteet kannattavasti ja arvioimaan viherisustuksen kannattavuutta • arvioi realistisesti viherisustuksen toteutukseen kuluva aikaa ja hinnoittelee työn organisaation kannattavuustavoitteiden mukaisesti • hinnoittelee tuotteet kannattavasti organisaation kannattavuustavoitteiden mukaisesti • ottaa hinnoittelussa huomioon markkinalähtöiset tekijät, kuten kilpailutilanteen • arvioi viherisustuksen kannattavuutta ja tekee itselleen selkeät laskelmat, joita hyödyntää tarvittaessa.
Tarjouksen kirjoittaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hallitsee esitystekniikan monipuolisesti (tekstit ja kuvat) ja laatii asiakkaalle selkeän tarjouskirjeen • markkinoi tarjouksessaan lisäpalveluita, kuten kausikasveja, tarpeen mukaan

	<ul style="list-style-type: none"> • esittää tarjouksessa selkeästi arvonlisäveron • pystyy vastaamaan ohjeiden mukaan julkisen sektorin tarjouspyyntöön (julkinen hankintalaki) • esittelee ymmärrettävästi laatimansa vihersisustussuunnitelman tai -tarjouksen asiakkaalle ja antaa tarvittaessa lisätietoja • esittelee vaihtoehtoisia tuotteita asiakkaalle tarvittaessa.
Tilauksen vastaanottaminen asiakkaalta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii tilausvahvistuksen pyydettyäessä • käy asiakkaan kanssa tilaukseen liittyvän keskustelun ja kertaa asiakkaan valitsemat tai tilaamat tuotteet ja palvelupaketit asiallisesti • selvittää tilausta vastaanottaessaan toimitukseen liittyvät yksityiskohdat, kuten kulkuväylät ja hissit, ajankohta, laskutustapa ja -tiedot • laatii selkeät sopimusasiakirjat asiakkaalle hyvällä suomen tai ruotsin kielellä ja sopimuksen mukaan vieraalla kielellä käyttäen tarvittaessa asiantuntija-apua.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan suorittamisessa on keskeistä vihersisustussuunnitelmiin liittyvien osatekijöiden kokonaisvaltainen osaaminen. Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa työtehtävissään, joissa voi hahmottaa erilaisia tiloja työskennellessään vihersisustusalalla. Tutkinnon suorittaja laatii ja toteuttaa vihersisustussuunnitelman. Vihersisustussuunnitelman tulee sisältää vähintään 10 kahden viikon huoltoväliin soveltuvaa viherkasvi-istutusta, joista vähintään puolet sijoitetaan lattialle.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa käytännön työtehtävissä sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista suullisesti ja tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla, joita ovat esimerkiksi suunnittelu-, tarjous- ja sopimusasiakirjat. Arvioituina dokumentit muodostavat osan arviointiaineistosta. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista käytännön työtehtävissä, arvioiduista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearviosta.

3.2 Vihersisustuksen toteutus

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa:

- valmistella vihersisustuksen toteutuksen
- tehdä viherkasvi-istutukset
- toteuttaa vihersisustuksen toimituksen
- peruskunnostaa viherkasvi-istutuksia.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa valmistella vihersisustuksen toteutuksen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tuotteiden hankinta ja toteutuksen aikataulutus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valmistelee hankintapäätökset tarvittaessa yhteistyössä työpaikkansa edustajan kanssa siten, että ne ovat taloudellisia ja tarkoituksenmukaisia • tilaa tavarantoimittajilta viherkasvit, istutusaltaat tai ruukut ja muut tarvittavat tuotteet ilmoittaen tarkasti tarvittavat tuotetiedot, kuten<ul style="list-style-type: none"> – istutusaltaat tai ruukut: malli, koko, väri, lisävarusteet – viherkasvit: tieteellinen nimi (suku, laji, lajike), muoto ja koko (viherkasvin ja kasvatusruukun mitat) – silkkikasvit: koko, muoto, lehtien määrä • määrittää tarvittavat kasvualustatuotteet • aikatauluttaa vihersisustusprojektin tarkoituksenmukaisesti huomioiden eri työvaiheet, kuten tuotteiden toimitusajat, istutus- ja kuljetustyö, vuodenaika • ottaa töiden suunnittelussa huomioon käytettävissä olevat resurssit, kuten työvoima, kuljetuskalusto • tiedottaa tarpeen mukaan toteutettavasta vihersisustuksesta organisaationsa työntekijöitä hyödyntäen monipuolisesti eri viestintäkanavia.
Vihersisustustuotteiden vastaanottaminen ja tarkistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastaan tavaralähetysten ja tarkastaa sen työpaikkansa tai asiakkaan tiloissa tai tilaa ja noutaa viherkasvit alan tukusta • tarkastaa lähetyslistasta tieteellisten nimien perusteella, että vastaanotetut viherkasvit ovat tilauksen mukaisia • ottaa vastaan istutusallas- tai ruukkulähetysten ja tarkastaa sen huolellisesti tai tilaa ja noutaa tarvittavat istutusaltaat ja ruukut lisätarvikkeineen alan tukusta

	<ul style="list-style-type: none"> • tarkastaa, että viherkasveissa ei ole tuholaisia, kasvitauteja, kylmä-, lämpö- ja kuljetusvaurioita ja että viherkasvit ovat terveen näköisiä • reklamoi viipymättä mahdollisista puutteista ja todettavista vaurioista (tavarantoimittaja, työnantaja) • käsittelee tuotteita vahingoittamatta niitä.
Tutkinnon suorittaja osaa tehdä viherkasvi-istutukset.	
Istutusaltaiden kokoaminen ja ruukkujen käsittely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee joutuisasti esivalmistelut käytettävän viljelymenetelmän mukaisesti (multaistutus, hydroistutus, puolihydroistutus) • suojaa ja esivalmistelee tarkoituksenmukaisesti työympäristön, rytmittää ja vaiheistaa työt sekä varaa materiaalit lähelle työkohtetta • kokoaa istutusaltaita joutuisasti huomioiden niiden helposti vaurioituvat pintamateriaalit • käsittelee tarvittaessa materiaaliltaan erilaisia ruukkuja (esimerkiksi savi- ja kiviruukut) vesitiiviiksi sekä rakentaa niihin altakastelujärjestelmän • lajittelee syntyneet jätteet, kuten biojäte, multa, pahvi oikein.
Viherkasvien istuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • asettelee ja istuttaa viherkasvit esteettisesti (esimerkiksi kasteluputki takana) sekä kunnostaa kasvit toimituskuntoon • ottaa huomioon etukäteen istutussyvyyden, istutuskohdan, kasvin muodon ja kunnan sekä juuriston laajuuden • soveltaa viljelyjärjestelmistä ja kasvualustoista hankkimaansa uusinta tietoa (esimerkiksi kasvualustaparanteet) tarpeen mukaan • työskentelee ergonomisesti, suunnitelmallisesti ja taloudellisesti välttämättä hävikkiä kestävän kehityksen periaatteita noudattaen • siivoaa jälkensä tarkasti.
Silkkipasvien asentaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valmistelee ruukun tai istutusaltaan silkkipasvin asentamista varten • sommittelee, asentaa ja taivuttelee aidonnäköiseksi silkkipuun, -pensaan ja -köynnöksen • valitsee ja käyttää sopivaa asennus- ja pintamateriaalia taloudellisesti, ekologisesti ja esteettisesti tuntien asennusmateriaalien ominaisuudet (esimerkiksi asennusmateriaalin laajeneminen).
Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa vihersisustuksen toimituksen.	
Toimituksen etukäteissuunnittelu ja valmistelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • sopii asiakkaan kanssa etukäteen toimitusaikataulusta ja kulkuluvista sekä selvittää turvallisia ajoreittejä ja pysäköintimahdollisuuksia

	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja aikatauluttaa vihersisustustoimituksen siten, että projektin tekninen ja toiminnallinen laatu ovat sovitun mukaiset • valitsee sopivat kuljetusvälineet ja sääsuojat huomioiden vuodenajan sekä kuljetus- ja toimitusjärjestyksen • pakkaa, lastaa, kiinnittää ja suojaa tarkoituksenmukaisesti ja huolellisesti toimitettavat tuotteet.
Vihersisustuksen toimittaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuljettaa tai osallistuu vihersisustuksen kuljetukseen vastuullisesti taloudellisinta kuljetusreittiä käyttäen • siirtää kasvi-istutukset suunnitelluille paikoille käyttäen asiakkaan tiloissa nopeimpia, turvallisimpia ja sovituita reittejä • suorittaa asiakkaan tai tilaajan edustajan kanssa tarkastuskierroksen organisaation toimintatapojen mukaisesti tai osallistuu vastaanottotarkastukseen • esittää ja tarjoaa asiakkaalle aktiivisesti ja tarkoituksenmukaisesti mahdollisuutta lisätilauksiin • tekee kasvi-istutuksille tarkoituksenmukaisen alkuhuollon • työskentelee suunnitelmallisesti, taloudellisesti, siististi ja ergonomisesti • toimii vuorovaikutteisesti muiden kohteessa olevien toimijoiden kanssa.
Tutkinnon suorittaja osaa peruskunnostaa viherkasvi-istutuksia.	
Viherkasvi-istutusten kunnostaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi asiakkaan tiloissa olemassa olevien viherkasvi-istutusten kuntoa sekä esittää tarvittaessa asiakkaalle tarkoituksenmukaisen ja taloudellisesti kannattavan kunnostussuunnitelman • huoltaa perusteellisesti ja esteettisesti vanhat viherkasvi-istutukset • istuttaa viherkasvit tarvittaessa uusiin istutusaltaisiin tai ruukkuihin • hävittää asiallisesti poistettavat, huonokuntoiset kasvit, istutusalttaat ja ruukut ja lajittelee syntyvät jätteet • painottaa asiakkaalle viherkasvien säännöllisen huollon tärkeyttä ja markkinoi tarvittaessa kasvien huoltosopimusta.
Silkkikasvi-istutusten kunnostaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi olemassa olevien silkkiviherkasvi-istutusten kuntoa sekä esittää asiakkaalle tarvittaessa tarkoituksenmukaisen, kestäväen kehityksen periaatteita tukevan ja taloudellisesti kannattavan vaihtoehdon • valitsee sopivan puhdistusmenetelmän, tekee pieniä korjauksia ja asentaa takaisin muotoonsa silkkiviherkasveja

	<ul style="list-style-type: none"> • siistii istutusaltaat tai ruukut varmistaen, että silkkikasvit on asennettu turvallisesti ja tukevasti • asentaa silkkikasvit sovittaessa uusiin istutusaltaisiin tai ruukkuihin • tiedottaa asiakasta suuremmista korjauksista tai silkkiviherkasvien, istutusaltaiden tai ruukkujen vaihtotarpeesta • huoltaa tai siistii ja tarvittaessa vaihtaa silkkiviherkasvi-istutusten pintamateriaaleja • toimii turvallisesti, taloudellisesti ja ergonomisesti valiten sopivat työvälineet ja -tavat • antaa asiakkaalle silkkiviherkasvien hoito-ohjeet.
--	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Tämän tutkinnon osan suorittamisessa on keskeistä vihersisustuksen toteutukseen liittyvien toimintojen kokonaisvaltainen osaaminen. Tämän tutkinnon osan suoritus arvioidaan aidoissa työympäristöissä tapahtuvien työsuoritusten perusteella, jolloin esimerkiksi toimitetaan asiakkaan tiloihin viherkasvi- ja silkkikasvi-istutuksia. Vihersisustustoimituksessa tulee olla vähintään 5 viherkasvi-istutusta, ja sen tulee sisältää lattialle sijoitettavia viherkasvi-istutuksia. Tutkinnon suorittajan tulee myös osoittaa käytännön työtilanteissa, että osaa peruskunnostaa viher- ja silkkikasvi-istutuksia.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa käytännön työtehtävissä sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista suullisesti ja tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla (esimerkiksi kasvi-istutusten kunnostussuunnitelma). Arvioituina dokumentit muodostavat osan arviointiaineistosta. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista käytännön työtehtävissä, arvioiduista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearviosta.

3.3 Viherkasvien huolto

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa:

- suunnitella ja organisoida viherkasvien huoltotyön
- huoltaa viherkasvi-istutuksia
- työskennellä asiakkaan tiloissa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja organisoida viherkasvien huoltotyön.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Huoltotyösuunnitelman laatiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee työsuunnitelman huomioiden huoltokohteiden huoltovälin pituuden ja liikkumiseen kuluvan ajan siten, että työ on turvallista, taloudellista, tuottavaa ja tukee kestäväää kehitystä • huomioi työsuunnitelmassaan vuodenajat ja juhlapyhien vaikutukset työviikkoihin • ottaa huomioon työn suunnittelussa huoltotyön kohdekohtaiset, hinnoitteluun vaikuttavat kustannukset, kuten lattiapinnasta korkealla tehtävä viherkasvien huoltotyö tikkaiden avulla.
Oman työn suunnittelu ja organisointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee työnsä huoltokohteessa niin, että se on turvallista, taloudellista ja tuottavaa • huomioi huoltokohteen työjärjestyksessä työn suorittamiseen vaikuttavat seikat, kuten vesipisteiden sijainnit) välttämällä turhaa liikkumista • noudattaa asiakkaan kanssa sovittuja erityisjärjestelyitä (esimerkiksi aikataulut) • organisoii työt kohtuullisessa ajassa uudelleen ennakoimattomissa, yllättäen muuttuvissa tilanteissa.
Tutkinnon suorittaja osaa huoltaa viherkasvi-istutuksia.	
Huoltotoimenpiteiden määrittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi viherkasvi-istutusten kuntoa ja kastelu- ja lannoitustarvetta niin, että osaa tehdä kasvien tarvitsemat hoitotoimenpiteet lajikohtaisesti huomioiden mm. vuodenajat ja huonelämpötilan muutokset • pystyy arvioimaan kasvualustan kuntoa ja tekee tarvittaessa pH-määrittäyksen ja muut tarvittavat mittaukset, jotta osaa kastella ja lannoittaa oikein viherkasveja • tekee havaintoja mahdollisista kasvintuhooista, hoitovirheistä ja paleltumavioituksista sekä mahdollisista muista vioituksista, kuten mekaanisen rasituksen aiheuttamat vioitukset viherkasvin lehdillä • tarkistaa istutusaltaiden tai ruukkujen toimivuuden asiakkaan tiloissa.
Viherkasvi-istutusten huoltaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • siistii, puhdistaa ja tarvittaessa kiillottaa viherkasveja siististi ja joutuisasti käyttäen sopivia työvälineitä, tarvikkeita ja aineita • tukee tarvittaessa viherkasveja esteettisellä tavalla ja suihkuttaa viherkasveja silloin, kun se on tarkoituksenmukaista

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee tarvittavat leikkaukset viherkasveille huomioiden valo-olosuhteet ja perustelee tarvittaessa tekemänsä leikkaukset • huoltaa kasvuolustoja ja huolehtii ruukun ulkopinnan yleissiisteydestä • kääntää viherkasvi-istutuksia tarvittaessa huomioiden valo-olosuhteet • ennaltaehkäisee toimenpiteillään kasvintuhojien ilmaantumista (esimerkiksi viherkasvi-istutuksen sijoituspaikan muuttuessa) • huomaa kasvitaudit ja tuholaiset sekä tekee tarvittavat kasvin-suojelutoimenpiteet estäen tuhoeläinten leviämisen käyttäen sallittuja tuotteita turvallisesti • suosittelee tarkoituksenmukaisissa tilanteissa asiakkaalle kasvin-tuhojien torjuntaan biologista menetelmää.
Toimiminen työssä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • vastaa kysyttäessä viherkasvien huoltoa koskeviin kysymyksiin tarvittaessa myös toisella kotimaisella ja jollakin vieraalla kielellä osoittaen ammattialan hallintaa ja palveluaittuitta • toteuttaa esteettistä vihersisustusta huolehtien mm. viherkasvien muodon ylläpitämisestä • noudattaa hyvää työergonomiaa ja työskentelee huolellisesti, tehokkaasti ja turvallisesti noudattaen työntekijän velvollisuuksia ja kestävän kehityksen periaatteita • huoltaa tarvittaessa joutuisasti kausikasveja.
Tutkinnon suorittaja osaa työskennellä asiakkaan tiloissa.	
Toimiminen asiakkaan tiloissa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee hillitysti ja palveluhenkisesti ymmärtäen oman työnsä merkityksen asiakkaan kokeman palvelun laadun muodostumisessa • käyttäytyy esimerkillisesti ja eettisesti palvelunprosessin eri vaiheissa • ottaa ympäristön ja tiloissa toimijat (työntekijät, asiakkaat) huomioon työssään palvelutapahtuman eri vaiheissa • noudattaa turvallisuussääntöjä ja salassapitovelvollisuutta • opastaa ja perehdyttää tarvittaessa työpaikkansa uutta työntekijää noudattaen sovitut laatuksiteereit.
Asiakirjojen täyttämisen ja raportointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • täyttää asiakkaan ja työnantajan tai yrityksensä vaatimat asiakirjat oikeaoppisesti • tiedottaa asiakasta tarvittaessa, kuten poikkeamatilanteissa • ylläpitää työpaikassaan käytössä olevia asiakaskohtaisia kasvi-listoja tai vastaavia asiakirjoja, kuten huoltopäiväkirja).

Asiakaspalautteen kerääminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kysyy asiakastyytyvyyttä selvittäviä kysymyksiä vuorovaikutustilanteissa työpaikkansa ohjeiden mukaisesti • ottaa palautetta vastaan asiallisesti ja ymmärtää saadun palautteen tärkeyden • selvittää eteen tulevat poikkeamatilanteet ja vie omassa työyhteisössään palautetta eteenpäin ja kehittää tarvittaessa toimintansa palautteen mukaan.
------------------------------	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa huoltamalla viherkasvi-istutuksia asiakkaan tiloissa, joissa on lattialle sijoitettuja viherkasvi-istutuksia vähintään 10 kappaletta. Tutkinnon suorittaja huoltaa samat viherkasvi-istutukset vähintään kaksi huoltokertaa peräkkäin noudattaen asiakkaan kanssa sovitua huoltoväliä. Huoltokohteena on esimerkiksi julkinen tila, pankki, toimisto, kirjasto tai jokin yritys.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa käytännön työtehtävissä sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota muun muassa työskentelyn ammattimaisuuteen, toimimiseen asiakkaan tiloissa, siisteyteen ja ergonomiaan.

Arviointia voidaan täydentää suullisesti, kirjallisilla selvityksillä ja raporteilla, videoilla ja valokuvilla sekä muilla arviointimenetelmillä. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista, arvioiduista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearviosta.

3.4 Vihersisustuspalveluiden tuottaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa:

- tuottaa vihersisustuspalveluja
- tarjota asiakkaalle vihersisustustuotteita ja -palveluja.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa tuottaa vihersisustuspalveluja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Vihersisustuspalvelun tuottamisen suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon töiden suunnittelussa käytettävissä olevat resurssit, kuten työvoiman, kuljetuskaluston, materiaalien riittävyyden ja työskentelytilat • valmistelee yhteydenoton tai asiakaskäynnin tiedostaen ja huomioiden asiakkaan palvelun kokonaislaadun kokemiseen vaikuttavat tekijät, kuten toimintatavat asiakkaan tiloissa ja aikataulut • ottaa huomioon asiakkaan esittämät toiveet esimerkiksi työn suorittamisajankohdasta • ennakoi vihersisustuspalveluiden tuottamisessa niitä tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa negatiivisesti palvelun laadun kokemiseen • varmistaa, että palvelun tuottamisessa tarvittavat työvälineet ja kalusto ovat sellaisessa kunnossa, että työskentely on turvallista ja kannattavaa • selvittää mahdolliset palvelun tuottamiseen vaikuttavat esteet tai haittatekijät ja tiedottaa asiakasta niistä esittäen tarvittaessa vaihtoehdon.
Palveluiden tuottaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuottaa vihersisustuspalvelun kerralla oikein osoittaen toiminnallaan ymmärtävänsä, että palvelun laatu tuotetaan vuorovaikutustilanteissa • työskentelee niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta • työskentelee työpaikkansa palvelukonseptin mukaisesti ja on tietoinen palvelutarjonnasta, kampanjoista jne. • varmistaa asiakastyytyväisyyden toimimalla palveluhenkisesti (esimerkiksi vihersisustus toimitetaan sovittuun aikaan) • noudattaa työssään ammattietiikkaa, eettisiä ja ekologisia periaatteita tuottaessaan vihersisustuspalveluita (esimerkiksi toimittaa sitä tavaraa, mitä on myyty).
Palveluiden tuottamisen kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja kehittää oman työnsä toteuttamistapaa, sen laatua ja vaikutusta asiakastyytyväisyyteen asetettujen laatu- ja tulostavoitteiden mukaisesti • arvioi realistisesti omia valmiuksiaan suoriutua vihersisustus suunnittelun, -toteutuksen, viherkasvihuollon ja muissa alan töissä • kehittää laajempaa vihersisustuksen kokonaisuutta tai uutta innovaatiota.

<p>Palvelukäyttäytyminen ja vuorovaikutustaidot</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • antaa käytöksellään luotettavan ensivaikutelman asiakkaalle • huomioi oman osuutensa asiakkaan kokeman palvelun kokonaislaadun muodostumisessa (esimerkiksi ulkoinen olemus) • tiedostaa ja erottaa, mikä on luottamuksellista tietoa ja noudattaa vaitiolovelvollisuutta sekä työpaikkansa että asiakasyrityksen asioissa • suoriutuu vihersisustustöistä osoittaen hyviä vuorovaikutustaitoja, hyvää palveluasennetta ja -käyttäytymistä • tuottaa työpaikkansa tai yrityksensä liike- tai palveluidean mukaisia vihersisustuspalveluita ammattitaitoisesti ottaen huomioon sanallisen ja sanattoman viestinnän merkityksen • käyttää ammattiasioista puhuessaan sellaista kieltä, jota asiakas ymmärtää • selviytyy asiakaspalvelutilanteista toisella kotimaisella sekä ainakin yhdellä vieraalla kielellä • käyttäytyy asiakaspalvelutilanteissa kohteliaasti, uskottavasti ja ammattitaitoisesti • kehittää työssään vuorovaikutustaitojaan ja palvelukäyttäytymistään tarpeen mukaisesti.
<p>Tutkinnon suorittaja osaa tarjota asiakkaalle vihersisustustuotteita ja -palveluja.</p>	
<p>Vihersisustustuotteiden ja -palveluiden tunteminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee työpaikkansa tuotevalikoiman ja palvelutuotteet, niiden sijainnin ja saatavuuden • kuuntelee asiakasta tarkasti esittäen tarvittaessa tarkentavia lisäkysymyksiä • esittelee tuotteita ja palveluja esittäen tosipohjaisia myyntiargumentteja herättäen asiakkaassa luottamusta ja saaden asiakkaan kokemaan tuotteen ja palvelun tarpeelliseksi • tarjoaa sopivaa tuotetta ja palvelua asiakkaan tarpeeseen sekä perustelee ne selkeästi ja lyhyesti korostaen tuotteen hyötyjä asiakkaalle.
<p>Vihersisustustuote- ja -palvelutuntemuksen ylläpitäminen ja kehittäminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • etsii uusinta tietoa tuotteista ja uusista tuotteista eri tietolähteitä käyttäen hyödyntämällä monipuolisesti tietotekniikkaa, kuten sosiaalista mediaa • on tietoinen työpaikkansa suunnitteilla olevista uusista palvelutuotteista sekä pyrkii itse kehittämään tarjottuja palveluita paremmiksi • on selvillä lainsäädännön vaikutuksesta vihersisustustoimintaan (esimerkiksi elävien kasvien maahantuonti)

	<ul style="list-style-type: none"> • tuo tarpeen mukaan esiin tuotteita, palveluja tai palvelujen osatekijöitä, jotka voivat tuoda taloudellista hyötyä ja edistää kestävästä kehitystä.
Arvoketjuajattelun toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • perustelee asiakkaalle kasvin tai ruukun vaihtotarpeen tai vihersisustuksen uusimistarpeen asianmukaisesti • hakee ratkaisuja, jotka tuottavat laadullista ja/tai taloudellista lisäarvoa kaikille prosessin vaiheille ja osapuolille (esimerkiksi ehdottaa viherkasvi-istutuksen sijoittamista toisaalle remontin ajaksi) • suunnittelee vihersisustuksen kokonaisvaltaisesti, kestävästä kehityksen periaatteita tukien ja taloudellisesti siten, että viherkasvi-istutusten laadukas huolto on toteutettavissa • huomioi toteutusvaiheen tarpeet ratkaisuisaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa • sopeutuu ja toimii muuttuvissa työolosuhteissa ja -tilanteissa ymmärtäen muutoksien kuuluvan työnkuvaan • arvioi tuotteidensa elinkaari-vaikutukset ja käyttää mahdollisuuksiensa mukaan kestävästä kehitystä edistäviä tuotteita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa on keskeistä vihersisustuspalvelujen tuottamisen kokonaisuuden hallinta ja kokonaisuuteen liittyvän oman työtehtävän tai omien työtehtävien ymmärtäminen osaksi palveluprosessia. Tämän tutkinnon osan suoritus arvioidaan aidossa työympäristössä asiakkaan luona tapahtuvien työsuoritusten tai -prosessien aikana, jolloin tutkinnon suorittaja tekee vihersisustuksen suunnittelua, toteutusta tai viherkasvien huoltoa.

Tämä tutkinnon osa voidaan suorittaa muiden tutkinnon osien yhteydessä. Jos tutkinnon osa suoritetaan muiden tutkinnon osien yhteydessä, on tutkinnon järjestäjän huolehdittava siitä, että arviointi on erotettavissa omaksi kokonaisuudeksi ja arviointikriteerien mukaiset työtehtävät tulevat osoitetuiksi.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa käytännön työtehtävissä sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Arviointia voidaan täydentää suullisesti, kirjallisilla selvityksillä ja raporteilla, videoilla ja valokuvilla sekä muilla arviointimenetelmillä. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista käytännön työtehtävissä ja tutkinnon suorittajan itsearviosta.

3.5 Erikoiskohteiden vihersisustus

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa:

- perehtyä erikoiskohteen vihersisustukseen
- toteuttaa erikoiskohteen vihersisustuksen
- huoltaa ja ylläpitää erikoiskohdetta
- kehittää erikoiskohteen vihersisustustaitojaan.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa perehtyä erikoiskohteen vihersisustukseen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Lähtötilanteen kartoitus	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • etsii tarvittavaa tietoa kotimaisista ja vieraskielisistä lähteistä • hyödyntää kotimaista tai kansainvälistä tietotaitoa, jota on käytetty erikoiskohteen tyyppisissä projekteissa • soveltaa kansainvälistä tietoa Suomen olosuhteisiin ja kulttuuriin tarpeen mukaan • perehtyy valitsemaansa erikoiskohteeseen siten, että osaa tehdä vihersisustussuunnitelman tai erikoiskohteen vihersisustuksen uudistamis- tai parannussuunnitelman ja esitellä sen kirjallisesti ja suullisesti asiakkaalle käyttäen apunaan esimerkiksi videoita, valokuvia, piirroksia tai dokumentteja • selvittää, minkälaista osaamista projekti edellyttää ja mitä tietotaitoa työyhteisöstä tai yhteistyöverkostosta löytyy erikoiskohteen kaltaisessa projektissa ja arvioi ulkopuolisten asiantuntijoiden tarpeen.
Oman osallistumisen suunnittelu	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi oman osaamisensa erikoiskohteen suunnitteluun ja toteutukseen • asettaa omat realistiset tavoitteet • suunnittelee, miten osallistuu ja mitä osaamistaan tuo projektiin.
Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa erikoiskohteen vihersisustuksen.	
Vihersisustuskohteen erityispiirteiden huomioiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • perehtyy kohteessa korostuviin erityispiirteisiin, kuten toteutustekniikka, kasvualustavallinnat, altakastelujärjestelmät sekä ideoi sopivia ratkaisuja niiden asianmukaiselle ja turvalliselle toteutukselle ja huollolle • ehdottaa ja vertailee eri vaihtoehtojen toteutusta tavoitellen kustannustehokkuutta ja toimivuutta

	<ul style="list-style-type: none"> • soveltaa uusimpia ympäristövaatimuksia täyttäviä ratkaisuja • kartoittaa ja minimoi projektiin liittyviä riskejä, kuten vesivahingot, rakenteiden vuotaminen ja kasvien klimatisointi • keskustelee toteutusryhmän muiden henkilöiden kanssa projektista, kuuntelee heidän näkemyksiään ja ottaa ne huomioon työssään asianmukaisesti.
Projektin hallinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee projektin sujuvuuden, kuten töiden aikataulutuksen, työvoiman jakamisen ja tavaravirtojen hallinnan • tekee tarkan kustannuslaskelman erikoiskohteesta • tarkastaa ja laskee tuotteiden määriä, istutustiheyksiä, altaiden tms. pinta-aloja ja kasvualustojen tilavuuksia • ostaa asiantuntijapalveluita tarvittaessa • verkostoituu tarkoituksenmukaisten projektia edistävien toimijoiden kanssa • käyttää tarvittaessa alihankkijoita noudattaen alihankintayritysten käyttämisestä annettuja ohjeita ja hyviä toimintatapoja.
Tutkinnon suorittaja osaa huoltaa ja ylläpitää erikoiskohdetta.	
Ylläpito- ja huoltosuunnitelman laatiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi huoltotyöhön kuluvaan aikaan, tarvikemääriä ja muita kustannuksiin vaikuttavia tekijöitä • esittää tarkoituksenmukaisia kysymyksiä toimeksiantajalle, toteuttajille ja viherkasvihuoltajille huollon suunnitteluvaiheessa sujuvuuden varmistamiseksi • ennakoii kriittisiä ylläpidon onnistumiseen vaikuttavia tekijöitä.
Erikoiskohteen huoltaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee kohteen huollon, kuten takuuhuollon, jatkuvan huollon tai vuosihuollon, sopimuksen mukaisesti • neuvottelee muuttuvissa tilanteissa tarvittaessa eri sidosryhmien kanssa • työskentelee huoltotehtävissä taloudellisesti, tehokkaasti ja turvallisesti • reagoi tarvittaessa nopeasti yllättäviin tilanteisiin (esimerkiksi vesivahingot, ilkivalta, reklamaatiot) ja esittää tilanteisiin toimivia ratkaisuja.
Erikoiskohteen ylläpidon luovuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • perehdyttää asiakasta tai toista työntekijää erikoiskohteen ylläpitämiseen • hyödyntää perehdyttämisessä laatimaansa kirjallista aineistoa.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää erikoiskohteen vihersisustustaitojaan.

Työn tulosten arviointi

Tutkinnon suorittaja

- tekee projektista jälkilaskentaa ja arvioi sen taloudellista kannattavuutta
- arvioi toteuttamansa erikoiskohteen onnistumista logistiikan, esteettisyyden ja toimivuuden näkökulmasta esimerkiksi valokuvien ja videoiden avulla
- arvioi toteutuksensa ekologisuutta ja ideoi tarvittaessa ympäristöystävällisempiä ratkaisuja (esimerkiksi kasvualustan uudelleenkäyttö)
- tuo esiin positiivisesti vihersisustuksen tuottaman lisäarvon kohteen käyttäjille, omistajille, ylläpitäjille tai muille sidosryhmille
- kerää itselleen tai yritykselle referenssiaineistoa kohteesta ja kysyy tarvittavat luvat kuvien ottamiseen, käyttöön ja kohteen esittelyyn.

Ammattitaidon osoittamistavat

Erikoiskohteet ovat vihersisustettavia tiloja, joissa käytetään erikoisempia kasveja (esimerkiksi kaktuspuutarhat) tai kookkaita viherkasveja (esimerkiksi yli 300 cm). Nämä kohteet vaativat yleensä normaalista poikkeavia järjestelyitä toteutuksessa ja huollossa. Erikoiskohteita voivat olla viherhuoneet ja laajat ruokkupuutarhat esimerkiksi viileän ilmanalan kasveilla toteutettuna. Erikoiskohteita voivat olla myös viherseinät, ostoskeskukset, kylpylät ja talvipuutarhat. Erikoiskohteena voi olla aikaisemmin toteutettu erikoiskohde, johon tehdään parannus- tai kunnostamissuunnitelma, joka esitellään tilaajalle tai asiakkaalle. Vihersisustamisen erikoiskohde voi olla Suomessa tai ulkomailla.

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa pääsääntöisesti käytännön työtilanteissa projektin toteutusvaiheessa. Jos työskentely projektin toteutusvaiheessa ei ole mahdollista, tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa kattavalla aineistolla laatimalla esimerkiksi portfolion vihersisustuksen erikoiskohteesta. Tuotos voi sisältää esimerkiksi projektisuunnitelman, projektin aikana laadittua kirjeenvaihtoa, laskelmia, valokuvia tai videoita.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa käytännön työtehtävissä sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista suullisesti ja tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla. Arvioituina dokumentit muodostavat osan arviointiaineistosta. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista käytännön työtehtävistä, arvioituista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearviosta.

3.6 Yritystoiminta vihersisustamisessa

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat:

Tutkinnon suorittaja osaa:

- suunnitella vihersisustusyrittäjän toimintaa
- toimia vihersisustusyrittäjänä
- arvioida ja kehittää sekä omaa että vihersisustusyrittäjän toimintaa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella vihersisustusyrittäjän toimintaa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oman osaamisen arviointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti omaa ammatillista osaamistaan ja valmiuksiaan toimia yrittäjänä vihersisustusalalla • asettaa itselleen kehittämistavoitteita realistisesti • arvioi tuotteen tai palvelun omaa osaamistaan tukevia tuotteistamismahdollisuuksia.
Liiketoimintaympäristön selvittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tulevaisuuden näkymien, alan kehityksen ja markkinoiden tilan perusteella mahdollisia ulkoisia riskejä ja mahdollisuuksia sekä sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia yritystoiminnan käynnistämiseksi ja kehittämiseksi (SWOT-analyysi) • selvittää potentiaalisen asiakaskunnan realistisesti • selvittää, hankkii ja kilpailuttaa yhteistyöyrityksiä ja -kumppaneita tarpeen mukaan.
Vihersisustusyrittäjän toiminnan suunnittelu	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • valitsee taloudellisesti kannattavaksi oletetun liikeidean ja kehittää toiminta-ajatuksen • hakee yritystietoutta keskeisiltä viranomaisilta, kuten ELY-keskuksesta, tarpeen mukaan • tekee oikeasuuntaisen yrityksen riskienhallinta-analyysin • noudattaa yritystoiminnan suunnittelussa kestävä kehityksen arvoja, kuten elinkaariajattelua, energia- ja materiaalitehokkuutta, kustannustehokkuutta ja kannattavuutta pitkällä tähtäimellä, sosiaalista kestävyttä ja kulttuuristen arvojen huomioon ottoa • perehtyy yrityksen vakuutusturvaan (esimerkiksi yrittäjän tapaturmavakuutus, yrityksen vastuuvakuutus, keskeytysvakuutus) • laatii selkeän työturvallisuussuunnitelman.

<p>Vihersisustusyrityksen perustaminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii yritykselle liiketoimintasuunnitelman kuvaten ja analysoiden toimintaympäristöä, markkinoita, kilpailutilannetta ja omia ratkaisujaan • esittelee liiketoiminta- ja taloussuunnitelman yritysneuvontapalveluiden tuottajille tai rahoittajille ytimekkäästi • osaa valita yritysmuodon ja perustaa yrityksen • osaa laatia yrityksen perustamis- ja lopettamisasiakirjat ja muut yritystoiminnan vaatimat asiakirjat ja hakee tarvittaessa apua näiden laatimiseen • suunnittelee yritykselle talouden hoidon, selvittää yrityksen toiminnan edellyttämät resurssit ja tekee logistiset ratkaisut taloudellisesti ja realistisesti • on perehtynyt yrityksissä käytettyihin sopimuksiin tarpeen mukaan (esimerkiksi osakassopimukset).
<p>Tutkinnon suorittaja osaa toimia vihersisustusyrityksenä.</p>	
<p>Yrityksen toiminnan käynnistäminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee taloudellisesti kannattavia asiakaslähtöisiä tuotteita ja palveluita • tekee toteutettavissa olevan yrityksen markkinointisuunnitelman ja päättää markkinointitoimenpiteistä • määrittelee, mitä palveluja ja milloin on järkevää ostaa yrityksen ulkopuolelta (esimerkiksi kuljetuspalvelut ja kirjanpitoalvelut) • tekee tarvittaessa rekrytointipäätöksiä tai verkostoituu alan muiden toimijoiden kanssa.
<p>Vihersisustusyrityksen vastuullinen johtaminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tilinpäätöstä, tasetta ja asiantuntijapalveluita johtaessaan yritystä • huolehtii asiakkaista ja henkilökunnastaan • toteuttaa markkinointi- ja myyntitoimenpiteitä • pystyy toimimaan työnantajana sekä esimiehenä • toimii turvallisesti ja vastuullisesti edistäen terveellisiä elintapoja ja työkykyä järjestäen esimerkiksi työterveyshuollon • käyttää tietokonetta ja keskeisimpiä ohjelmistoja ja sovelluksia tietoturvan periaatteiden mukaisesti • ottaa huomioon ympäristö- ja kokonaisvastuun yrityksen toiminnassa (esimerkiksi laatii kestävän kehityksen ohjelman) • on tietoinen käyttö- ja tekijänoikeuksista.

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida ja kehittää sekä omaa että vihersisustusyrityksen toimintaa.	
Yritystoiminnan kannattavuuden arvioiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee kustannuslaskentaa ja jälkilaskentaa tuotetuista palveluista (esimerkiksi toteutetut vihersisustukset, viherkasvihuoltopalvelut) sekä arvioi niiden taloudellista ja toiminnallista tulosta • osoittaa, miten palkka muodostuu ja mitä sivukuluja, veroja ja veroluonteisia maksuja yrityksellä on • hyödyntää tilinpäätöksestä ja taseesta saatavia tietoja yrityksen talouden ja rahoituksen hoitamisessa ja osaa tehdä johtopäätöksiä • käyttää tarvittaessa asiantuntijapalveluita yritystoiminnan verosuunnittelussa.
Yritystoiminnan kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää kustannuslaskennan, budjetoinnin, kilpailuttamisen sekä kannattavan ja järkevän hinnoittelun periaatteita tavoitteenaan parantaa jatkuvasti toiminnan tuottavuutta • tekee asiakastytyväisyystutkimuksen ja hyödyntää asiakaspalautetta tuotekehityksessä • kehittää yrityksen toimintaa laadukkaammaksi esimerkiksi laatu-järjestelmällä • kehittää yrityksen ympäristövastuuta esimerkiksi laatimalla ympäristöohjelman yritykselle • toteuttaa tarvittaessa yrityksen henkilöstön hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä • tekee johtopäätöksiä niistä tekijöistä, joilla voi olla vaikutusta yrityksen toimintaan ja tulevaisuusnäkyimiin • osaa tarvittaessa lopettaa yritystoiminnan hallitusti.
Oman työkyvyn ylläpitäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti asettaen työtävät tärkeysjärjestykseen • huolehtii työn ja vapaa-ajan tasapainosta ja omasta jaksamisestaan • ylläpitää ja kehittää kokonaisvaltaisesti omaa osaamistaan esimerkiksi lisäkouluttautumisella.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan tarkentamalla oman toimivan vihersisustusyrityksen tai työpaikan liikeideaa, jolloin tutkinnon suorittaja arvioi yrityksen toimintaa, resursseja ja palvelutuotteita hyödyntäen eri sidosryhmien jäseniä ja esimerkiksi asiakastytyväisyystutkimusta. Tutkinnon osan voi suorittaa myös laatimalla liiketoimintasuunnitelman ja muut tarvittavat toimenpiteet uuden yrityksen perustamiseksi. Tutkinnon osan suorittaminen ei edellytä omaa yritystä. Tutkin-

non suorittaja sopii prosesseistaan työnantajayrityksen kanssa ja laatii suunnitelman liikeidean ja yritystoiminnan kehittämisestä. Ammattitaito voidaan myös osoittaa laatimalla liikeidea ja liiketoimintasuunnitelma suunnitteilla olevaan tai käynnistettävään vihersisustusyrittäykseen.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota yrityksen kehittämis- tai käynnistämisen eri vaiheisiin ja laatuun sekä liikeidean kehittämis- tai toteuttamiskelpoisuuteen. Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa ja tuotoksia sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksissa syntyneistä dokumenteista (esimerkiksi liiketoimintasuunnitelma), arvioijien lausunnoista, arvioituista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearviosta.

3.7 Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

Valinnaisen tutkinnon osan ollessa jostakin toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta tutkinnon osan tulee olla sellainen, että se täydentää ja tukee tutkinnon suorittajan vihersisustustyössä tarvittavaa osaamista.

Liite 1

Vihersisustuskasvit

Viherkasvit tulee tunnistaa ja tuntea, tietää niiden tieteellinen suku ja laji sekä lajeista käytetyimmät lajikkeet. Vihersisustajan tulee tuntea viherkasvien lisäksi yleisimmin käytettäviä kukkivia ruukkukasveja, yksivuotisia ryhmäkasveja ja sellaisia puuvartisia koristekasveja, joita käytetään julkisivuilla.

Suosittelavaa on tuntea ja tunnistaa Keski-Euroopassa käytettäviä vihersisustuskasveja. Vihersisustaja päivittää säännöllisesti kasvituntemustaan ja hakee tietoa Suomen olosuhteisiin soveltuvista viherkasveista sekä päivittää osaamisensa kulloinkin voimassa olevan Viljelykasvien nimistön mukaan.

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi
<i>Aeschynanthes radicans</i>	pikkusoihtuköynnös (jaavankaunotar)
<i>Agave americana</i>	jättiagave
<i>Aglaia odorata</i>	
<i>Aglaonema commutatum</i>	malakanlaikkuvehka
Aglaonema Nitidum-Ryhmä	kirjolaikkuvehka
<i>Alocasia wentii</i>	
<i>Aloe arborescens</i>	rohtoaloe
Anthurium Andreanum-Ryhmä	andrenflamingokukka
Anthurium Scherzerianum-Ryhmä	pikkuflemingokukka
<i>Araucaria heterophylla</i>	norfolkinaraukaria (huonekuusi)
<i>Aspidistra elatior</i>	tuonenkielo
<i>Aucuba japonica</i>	kiiltopensas
<i>Bambusa ventricosa</i>	
<i>Bambusa vulgaris</i>	paperibambu
<i>Bismarckia nobilis</i>	kanslerinpalmu
<i>Bucida bucedas</i>	
<i>Buxus sempervirens</i>	isopuksipuu
<i>Calathea</i>	majjat
<i>Carex nigra</i>	jokapaikansara
<i>Caryota mitis</i>	burmaneväpalmu
<i>Caryota urens</i>	malesianeväpalmu

<i>Ceropegia woodii</i>	herttalyhty
<i>Chamaedorea metallica</i>	hohtovuoripalmu
<i>Chamaedorea seifrizii</i>	kaislavuoripalmu
<i>Chamaerops humilis</i>	kääpiöpalmu
<i>Chlorophytum comosum</i>	kirjorönsylilja
<i>Chrysalidocarpus lutescens</i>	puistokultapalmu
<i>Cissus rhombifolia</i>	kuningaskissus
<i>Citrus sinensis</i>	appelsiini
<i>Clivia miniata</i>	isopunasarja
<i>Clusia rosea</i>	kuristajaklusia
<i>Codiaeum variegatum</i>	ihmepensas
<i>Coffea arabica</i>	arabiankahvi
<i>Cordyline fruticosa</i>	verililjapuu
<i>Crassula ovata</i>	rahapaunikko (rahapuu)
<i>Ctenanthe oppenheimiana</i>	kirjoraitamatti
<i>Cycas revoluta</i>	japaninkruunukävykki (japaninkäpypalmu)
<i>Cycas rumphii</i>	kultakruunukävykki (kultakäpypalmu)
<i>Cymbidium</i>	kymbidit
<i>Cyrtostachus lakka</i>	punapalmu
<i>Dracaena deremensis</i>	juovatraakkipuu
<i>Dracaena fragrans</i>	tuoksutraakkipuu
<i>Dracaena marginata</i>	reunustraakkipuu
<i>Dracaena reflexa</i>	sirotraakkipuu
<i>Dracaena surculosa</i>	täplätraakkipuu
<i>Epipremnum pinnatum</i>	kultaköynnös
<i>Eucharis amazonica</i>	amatsoninlilja
<i>Euphorbia abyssinica</i>	
<i>Euphorbia milii</i>	piikkikruunu
<i>Euphorbia tirucalli</i>	pensastyräkki, mehipuutyräkki
<i>Ficus benjamina</i>	limoviikuna
<i>Ficus binnendijkii</i>	pitkälehtiviikuna
<i>Ficus cyathistipula</i>	korvakeviikuna
<i>Ficus deltoidea</i>	pilleriviikuna

<i>Ficus elastica</i>	kumiviikuna
<i>Ficus lyrata</i>	lyyraviikuna
<i>Ficus macrophylla</i>	tyyliviikuna
<i>Ficus microcarpa</i>	varjoviikuna
<i>Ficus pumila</i>	kääpiököynnösviikuna
<i>Guzmania</i>	timanttiananakset
<i>Hedera helix</i>	varjomuratti
<i>Heliconia</i>	helikoniat
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	kiinanruusu
<i>Howea forsteriana</i>	pikkukentiapalmu
<i>Hoya carnosa</i>	isoposliinikukka
<i>Laurus nobilis</i>	välimerenlaakeri
<i>Licuala grandis</i>	kurttuhamepalmu
<i>Liriope muscari</i>	liriope
<i>Livistona chinensis</i>	kiinansädepalmu
<i>Maranta leuconeura</i>	paavonnukkumatti
<i>Medinilla magnifica</i>	medinilla
<i>Monstera deliciosa</i>	jättipeikonlehti
<i>Muehlenbeckia complexa</i>	lankaköynnös
<i>Murraya paniculata</i>	tuokusujasmikki (tuoksumurraiija)
<i>Musa acuminata</i>	kääpiöbanaani
<i>Myrtus communis</i>	välimerenmyrtti
<i>Dyopsis decaryi</i> (<i>Neodyopsis decaryi</i>)	kolmiopalmu
<i>Nephrolepis exaltata</i>	kaarisulkasaniainen
<i>Nerium oleander</i>	oleanteri
<i>Nolina recurvata</i>	huiskupullojukka
<i>Olea europea</i>	(öljy)oliivi (öljypuu)
<i>Ophiopogon planiscapus</i>	mustakäärmeenparta
<i>Ophiopogon japonicus</i>	pikkukäärmeenparta
<i>Pachira aquatica</i>	kastanjasutipuu
<i>Pachypodium lamerei</i>	aavikkopaksujalka
<i>Pandanus utilis</i>	madagaskarinkairapalmu
<i>Pandanus tectorius</i> (veitchii)	kirjokairapalmu

Peperomia	muorinkukat
Phalaeonopsis	perhoskämmekät
Philodendron bipinnatifidum	peikonkämmen (pariliuskavehka)
Philodendron scandens	herttaköynnösvehka
Phoenix canariensis	kanariantaateli
Phoenix roebelenii	pikkutaateli
Pachycereus militaris (Pilocereus)	myssypilarikaktus
Pittosporum tobira	kiiltokielopuu
Platyserium bifurcatum	hirvensarvisaniainen
Podocarpus macrophyllus	japaninpodokarpus
Polyscias	hopea-araliat
Pseudopanax lessonii	
Ptychosperma elegans	aleksanterinsiropalmu
Rademachera sinica	hellepuu
Rhapis excelsa	japaninpensaspalmu
Rhapis humilis	kiinanpensaspalmu
Rhipsalis	korallikaktukset
Sansevieria cylindrica	keihäsanopinkieli
Sansevieria trifasciata	isoanopinkieli
Schefflera actinophylla	jättiliuska-aralia
Schefflera arboricola	siraliuska-aralia
Schefflera pueckleri	huppuliuska-aralia
Senecio rowleyanus	helmivillakko
Scindapsus pictus	hopeaköynnös
Siderasis fuscata	ruusukejuoru
Spathiphyllum floribundum	pikkuviirivehka
Spathiphyllum Floribundum-Ryhmä	komeaviirivehka, isoviirivehka
Strelitzia reginae	helokolibrikukka
Stetsonia	stetsonkaktukset
Syngonium auritum	aasinkultakorva
Tamarindus indica	tamarindipuu
Tetrastigma voinierianum	kastanjaviini
Trachycarpus fortunei	kuitupalmu

<i>Adonidia merrillii</i> (<i>Veitchia merrillii</i>)	joulupalmu
<i>Vriesea</i>	tuutit
<i>Washingtonia filifera</i>	presidentinpalmu
x <i>Fatshedera lizei</i>	murattiaralia
<i>Yucca aloifolia</i>	isojukka
<i>Yucca guatemalensis</i> (<i>elephantipes</i>)	kiiltojukka
<i>Yucca gloriosa</i>	kynttiläjukka
<i>Zamia pumila</i>	samiakävykki (samiakäypalmu)
<i>Zamioculcas zamiifolia</i>	palmuvehka

Liite 2

Vihersisustajan ammattitutkinnon suorittaneen alan ja ammatin kuvaus

Vihersisustaminen on viherkasvi-istutusten sijoittelua näkyväksi osaksi julkisten tilojen, työpaikkojen ja muiden vastaavien sisustamista. Vihersisustaminen käsittää yksittäiset viher- ja silkkikasvi-istutukset ruukkuineen sekä toteutukseltaan vaativat kylpylät ja talvipuutarhat yhtenäisine istutusaltaineen ja suurine kasveineen. Viherkasvien käyttö erilaisten sisätilojen ja työympäristöjen viihtyisyyden lisääjänä on erityisen haasteellista Suomen maantieteellisen sijainnin takia. Etenkin talvella vähäinen luonnonvalon määrä ja pakkanen ovat tekijöitä, joita vihersisustaja ei voi työssään jättää huomioimatta. Vihersisustamista käytetään myös yritysten imagon vahvistamiseksi.

Vihersisustuspalveluja tuottavat pienet työvaltaiset yritykset. Niiden asiakkaita ovat pääsääntöisesti yritykset ja julkiset tilat, jotka panostavat tilojensa viihtyisyyteen arvostaen ammattilaisten tarjoamia palveluita. Vihersisustuspalveluja tuottavia yrityksiä on pääasiassa isoimmissa kaupungeissa. Vihersisustaja voi toimia myös itsenäisenä yrittäjänä.

Vihersisustajan työnkuva voi muodostua vihersisustusten myynti- ja markkinointitehtävistä, suunnittelusta, toteuttamisesta sekä viherkasvien huoltotehtävistä. Vihersisustaja työskentelee pääasiassa sisätiloissa, mutta työkohteena voi myös olla kesäaikana esimerkiksi asiakkaan kattopuutarhan, parvekkeen tai sisäänkäynnin somistaminen.

Vihersisustustöiden tekeminen edellyttää, että tekijä on hyvin perehtynyt vihersisustuksen eri materiaaleihin, joita ovat vihersisustuskasvit, erilaiset istutusaltat ja ruukut, silkkikasvit, kasvualustatuotteet ja katemateriaalit. Vihersisustajan tulee tuntea vihersisustuksessa käytettävät kasvit ja niiden kasvupaikkavaatimukset sekä hallita esimerkiksi viljelymenetelmät niin hyvin, että osaa soveltaa tietouttaan käytäntöön. Viherkasvien tieteellisten nimien osaaminen on perusammattitaitoa.

Vihersisustajan työ edellyttää organisointikykyä, pitkäjänteisyyttä ja kykyä tehdä päätöksiä. Vihersisustaja tekee työnsä pääosin asiakkaan tiloissa, ja näin ollen ammatissa menestyminen edellyttää liikkumisvalmiutta autolla, positiivista ja markkinointihenkistä palveluasennetta sekä halua kehittää jatkuvasti omaa työtään. Omassa työssä kehittyminen edellyttää oma-aloitteista tuotetuntemuksen päivittämistä ja aitoa halua palvella asiakkaita entistä paremmin.

Vihersisustuksessa yksi keskeinen työtehtävä on viherkasvi-istutusten huoltaminen, jossa korostuu taito työskennellä joutuisasti ja siististi. Viherkasvihuoltaja työskentelee asiakkaan tiloissa, ja työkohde voi vaihtua useasti päivässä. Viherkasvien huolto on itsenäistä työskentelyä, jossa pitää tehdä päätöksiä nopeasti esimerkiksi oikeista huoltotoimenpiteistä.

Vihersisustustyöt edellyttävät hyvää fyysistä kuntoa ja työergonomian hallintaa, koska työpäivän aikana voi tulla paljon kävelyä viherkasvi-istutuksia huollettaessa tai viherkasveja istutettaessa ja toimitettaessa asiakkaalle.

Painettu
ISBN 978-952-13-5100-6
ISSN 1798-887X

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-5101-3
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet